

CENY OGŁOSZEN:

za wiersz milimetryowy przed 1 złoty, w tekście 50 gr., za tekstem 40 gr. Ogłoszenia tabelaryczne 50 proc., a świąteczne 25 proc. drożej. Drobne ogłoszenia po 10 groszy. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Najmniej 1 zł.

Konto czekowe PKO. Warszawa 65.070

EXPRES ZAGŁĘBIA

Prenumerata wynosi miesięcznie

zł. 2.00

Adres administracji: Piłsudskiego Nr. 8, telefon 4-97, telefon redakcji 6-92, telefon redakcji nocnej i drukarni 4-94.

Konto czekowe PKO. Warszawa 65.070

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego.

Redaktor naczelny i odpowiedzialny: WIKTOR MONSIORSKI.

ODDZIAŁY: KIELCE, Kilińskiego 19, tel. 507; BĘDZIN, Malachewskiego 24, tel. 5-98; DĄBROWA, 3-go Maja 14, tel. 2-77; ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. nr. 97; CZELADŹ, Rynek nr. 8, tel. 42; GRODZIEC, ulica Kościuszki tel. 16.

PAKT O NIEAGRESJI

między Polską i Rumunją z jednej, a Sowietami z drugiej strony.

WARSZAWA, 18. 10. (wl.) Sfer polityczne w Warszawie żywo zainteresowane są nadesłaniami z Rumunii wiadomościami o rozmowach, jakie przeprowadził ostatnio bawiący w Rumunii marsz. Piłsudski z królem rumuńskim Karolem.

Tematem rozmów miał być podobno pakt o nieagresji między Polską i Rumunją z jednej, a Sowietami z drugiej strony.

Wyniki tych rozmów nie są bliżej znane.

Koła polityczne w Warszawie wiadomość tę przyjęły, jako bardzo dużej wagi wydarzenie polityczne,

które dla ugruntowania hasel pokojowych w Europie miało byś kolosalne znaczenie.

Przed wtorkowym posiedzeniem sejmu.

WARSZAWA, 18. 10. (wl.) Porządek dzienny wtorkowego posiedzenia sejmu, które się rozpocznie o godz. 4 pp. obejmuje: wniosek klubu PPS. o nowelizacji ustawy w sprawie pracy małoletnich i kobiet, wniosek klubu PPS. w sprawie nowelizacji ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia oraz wniosek klubu BBWR. w sprawie

zmiany regulaminu obrad sejmu.

Pozatem na czwartym punkcie porządku dziennego znajduje się pierwsze czytanie 18 projektów ustaw, między innymi projekt ustawy o zwolnieniu od podatku dochodowego w zakładach ubezpieczenia w nadwyżek powstałych z przeszacowania nieruchomości.

KANCLERZ BRÄNING

mimo uzyskania większości w parlamencie, ciężki będzie miał żywot z literowcami i komunistami.

— o —

BARANOWICZE DAJĄ PRZYKŁAD ZWALCZANIA BEZROBOCIA.

BARANOWICZE, 18. 10. W związku z akcją zwalczania bezrobocia, starosta zwołał konferencję, na której po dłuższej dyskusji, jednogłośnie postanowiono zmniejszyć ilość godzin pracy w czasie okresu zimowego, powołując do pracy nowe partie bezrobotnych. System taki będzie niezwłocznie wprowadzony we wszystkich warsztatach pracy i przedsiębiorstwach na terenie miasta i powiatu.

BANK POLSKI WYCOFUJE Z OBIEGU 5 ZŁOTÓWKI.

WARSZAWA, 18. 10. (wl.) Do dnia 30 czerwca 1932 roku wycofane zostaną z obiegu 5-złotówki.

SOWIETY W WIELKICH TRUDNOŚCIACH KREDYTOWYCH.

MOSKWA, 18. 10. (wl.) Z Moskwy donoszą, że Sowiety znajdują się obecnie w wielkich trudnościach kredytowych, spowodowanych ostatnio znacznym odpływem złota.

GEN. SIKORSKI AUTOREM KSIĄŻKI HISTORYCZNEJ.

WARSZAWA, 18. 10. (wl.) Gen. Sikorski wydaje w najbliższym czasie książkę historyczną, traktującą o ostatnich wojnach polskich.

OFIARNOŚĆ NAUCZYCIELSTWA NA WOŁYNIU.

LUBLIN, 18. 10. (wl.) Członkowie związku nauczycielstwa polskiego w okręgu wołyńskim opodatkowali się w wysokości 1 proc. pensji miesięcznej na rzecz wojewódzkiego komitetu pomocy bezrobotnym.

LOS 5 POSŁÓW DO SEJMU ROZSTRZYGNA SIĘ DZIŚ.

WARSZAWA, 18. 10. Sąd najwyższy rozpatrzy dziś dwa protesty przeciwko wynikom wyborów do sejmu w okręgu nr. 28 — Krasnystaw — Hrubieszów — Janów.

Z okręgu krasnystawskiego mandaty poselskie otrzymało 5 posłów, z których trzech, a mianowicie pp. Aleksander Jankowski, Wincenty Kociuba i Józef Moczulski należą do klubu B. B. W. R., a dwaj — pp. Józef Moch-niej i Jan Kotarski — do klubu stronnictwa narodowego.

KANDYDACI NA POSŁÓW W ANGLIJI.

LONDYN, 18. 10. Urzędowo ustalono nazwiska 1286 kandydatów do parlamentu, w tej liczbie 61 kobiet. Z tego przypada na poszczególne ugrupowania 517 konserwatystów, 514 laboryzystów, 123 liberalów opowiadających się za rządem, 37 liberalów o innym za barwieniu politycznym, 21 laboryzystów narodowych, 23 członków partii Mosleya, 25 komunistów i 26 różnych. Wymieniona liczba ogólna obejmuje już kandydatów, którzy już automatycznie zostali wybrani wskutek braku kontrkandydatów. W 140 okręgach wyborczych wystawiono zaledwie po 2 kandydaty.

Krwawa bitwa na granicy mandżursko-mongolskiej.

CHINY NIE CHCĄ BEZPOŚREDNIO ROKOWAĆ Z JAPONJĄ.

NANKIN, 18. 10. Ze sfer zbliżonych do rządu oświadczonego kategorycznie, że dopóki choć jeden żołnierz japoński znajduje się na ziemi chińskiej, nie może być mowy o bezpośrednich rokowaniach chińsko-japońskich.

„Evening Standart“ donosi z Pekinu, iż mongołowie napadli na miasto Czang - Wu na granicy mandżursko-mongolskiej. Bitwa trwała 4-ry godziny. Na placu boju pozostało 200 mongołów zabitych.

Również wielu chińczyków poniosło śmierć. Podczas walki nad polem bitwy pojawiły się japońskie samoloty, które obserwowały przebieg akcji wojennej.

Naczelnny wódz armii chińskiej ogłosił, iż japończycy zawarli sojusz z mongołami.

Zuchwały napad na bank.

SPRAWCY NAPADU ZOSTALI SCHWYTANI.

Budapeszt miał „amerykańską“ sensację. Onegdaj w południe wdarło się dwóch zamaskowanych bandytów, uzbrojonych w rewolwery, z okrzykiem: „ręce do góry“!

do oddziału węgierskiego banku dla handlu, położonego w centrum miasta, naprzeciw gmachu giełdy.

Niezatrzamani, wdarli się do kasy, porwali stamtąd stos bankno-

tów, poczem wybiegli i uciekli na royerach.

Do ścigającego ich auta dali szereg strzałów, w wyniku gonitwy jeden z bandytów został ujęty.

Okazało się, że zrabowany łup wynosił 30.000 pengö i 200 marek niemieckich, która to suma w całości została ujętemu odebrana. Jest on z zawodu czeladnikiem piekarskim.

Podczas badania zdradził nazwisko i adres swego współnika i przyznał się do włamania w swoim czasie do składu broni, skąd pochodzi właśnie użyta przez nich broń. Tego samego dnia wieczorem schwytano ukrywającego się i drugiego przestępcę, również piekarza.

Obydwaj mają być postawieni przed sąd doraźny, grozi im więka śmierci.

KIEDY WEJDZIE W ŻYCIE NOWA USTAWA ADWOKACKA?

WARSZAWA, 18. 10. (wl.) W kołach opozycyjnych krąży uporeczywe pogłoski, że projekt nowej ustawy adwokackiej znajdzie się w najbliższych dniach na forum sejmowym.

Chodzi rzekomo o to, aby ustawa ta została uchwalona przed rozpoczęciem się procesu brzeskiego.

Obrońcy b. więźniów brzeskich mu sieliby wówczas podporządkować się przepisom nowej ustawy.

Zamachowiec Matuszka zmienia częściowo zeznania.

ŻONA NIE WIEDZIAŁA NIC O CZYNACH MĘŻA.

WIEDEN, 18. 10. (wl.) Władze śledcze przesłuchały żonę zamachowcy Matuszki.

W zeznaniach swych żona Matuszki oświadczyła, że nie wiedziała o czynach swego męża. Mąż — mówiła — wyjeżdżał bardzo często, nigdy jednak nie zdradzał celu, jak również miejsca podróży.

Wracał zawsze bardzo zmęczony i oglupiały. Po kilku dniach przychodził dopiero do siebie.

Badany w dalszym ciągu Matuszka cofnął poprzednie zeznanie o Bergmanie, który rzekomo miał

być jego pomocnikiem. Błaga on o litość, wołając: „Co się stanie z moją żoną i dziećmi“.

Jak to już donosiliśmy, za odnalezienie zamachowcy naznaczone zostały duże nagrody: 100.000 marek niemieckich, 50.000 franków szwajcarskich i 50.000 pengö węgierskich.

Do nagrody zgłosiło się kilkanaście osób. Znaczna część nagród przypadnie prawdopodobnie funkcjonariuszom policji. Plan nagród ustalony zostanie w najbliższych dniach.

Litwa wypowiada konkordat

KRÓLEWIEC, 18. 10. „Allgemeine Zeitung“ podaje wiadomość o zamierzeniu wypowiedzenia konkordatu przez Litwę.

Donoszą ze źródeł rzekomo dobrze

poinformowanych, że litewskie sfery rządowe noszą się z myślą wypowiedzenia konkordatu. Miałoby to nastąpić w wypadku zaostreżenia się stosunków między Kownem a Watykanem.

W NIEMIECKIM KOTLE

Pozostawmy narazie na uboczu kwestję, niedającą się od razu prze-widzieć, jak długo utrzyma się nowy niemiecki rząd Brüninga — Groenera. Dla zorientowania się w obecnie powstałej, a nieco zawilej sytuacji w Niemczech stwierdźmy najpierw fakty. Dadzą się one pokrótce ująć następująco. Kanclerz Brüning przewodzi obecnie nowemu rządowi ze znacznie mniejszym zasobem zaufania i prestige'u, jakim cieszył się przed narzuconem mu przesileniem. Na czoło rządu wysuwa się nie formalnie, ale istotnie, z racji swego stanowiska, albo raczej stanowisk — generał Groener. Przez powierzenie generałowi Groenerowi teki ministra spraw wewnętrznych i dzięki specjalnym uprawnieniom, jakie minister ten uzyskał w ostatnim dekre-cie o zwalczaniu wykroczeń politycz-nych, nowy rząd Brüninga, mimo iż ma nastawienie ku prawicy, jest w obecnym składzie silną podporą i wzmocnieniem ustroju republikańskiego w Niemczech. Świadczy o tem najlepiej przeszłość samego Groene-ra, który już nieraz, dzięki swemu stanowisku w Reichswehrze, podkła-sił plany prawicy i próby zama-choń stanu przeciw republice. Ge-nerał Groener był tym ministrem spraw wojskowych, który z żołnier-ską konsekwencją tepił próby za-gnieżdżenia w Reichswehrze jace-jek hitlerowskich i przez to ściga-ł na siebie nienawiść skrajnej pra-wicy niemieckiej.

Poraz pierwszy może od chwili powstania republiki niemieckiej u-zyskuje ona wyraźne poparcie zbroj-nej siły państwa, odgrywającej w skomplikowanym życiu wewnętr-znem znacznie większą rolę, niż to się naogół wydaje. Nieukrywana radość z jaką niemiecka prasa demokratycz-na powitała objęcie przez gen. Groe-nera aż dwóch tek w rządzie, oraz takąż sama radość z powodu obale-niu kandydatury dr. Gesslera na ministra spraw wewnętrznych, — świadczy, że demokraci niemieccy wierzą szczerze, iż republika otrzy-muje wyraźnie, bez zabiegania o to drogami pośrednimi, po-staći zbrojnej organizacji państwa oraz pewność, że obecnie rachuby na użycie wojska przeciw republice są wykluczone.

Wzmocniona więc została republika przy jednoczesnem ostentacyj-nem przesunięciu się wpływów w państwie na rzecz wojska.

Ale na oku trzeba mieć jeszcze jedno: — w nowym rządzie Rzeszy jest jakgdyby „dwóch Groenerów“ i „dwóch Brüningów“ — gdyż zarów-no Groener jak Brüning piastują po dwie teki. Ale „Groenerowie“ na fo-telach ministra spraw wojskowych i spraw wewnętrznych są ministrami pełnymi. A natomiast „Brüningo-wie“, — jeden: o zmniejszonej po-wadze premier, a drugi: minister spraw zagranicznych z wyraźnie na-prawo zezującym podsekretarzem stanu, a więc bez właściwej egzeku-

tywy w polityce zagranicznej, — są w porównaniu z „Groenerami“... u-pośledzeni. Siła gatunkowa i pełnia władzy, pomimo pozornych różnic w brzmieniu nominacji, przesuwają się więc ku generałowi Groenerowi.

Jednocześnie należy również stwierdzić, że centrum katolickie, a więc stronnictwo poprzednio bodaj najwpływowwsze w Niemczech, jest dziś u kresu swych dominujących wpływów. Tak jak kanclerz Brüning postradał w ostatnich tygodniach i ar-dzo wiele z osobistego wpływu, tak

też i centrum katolickie, na podziw-zwarte w porównaniu z innemi stron-nictwami umiarkowanemi, przestaje już odgrywać rolę decydującą w Niemczech. Wraz z cofaniem się zaś wpływów centrum katolickiego — wy-stępuje na terenie Rzeszy nowe zja-wisko, a mianowicie: — dochodzą do głosu Niemcy zachodnie, zaś heg-monia Prus, jako kierunku państwo-wego, jest poważnie zagrożona.

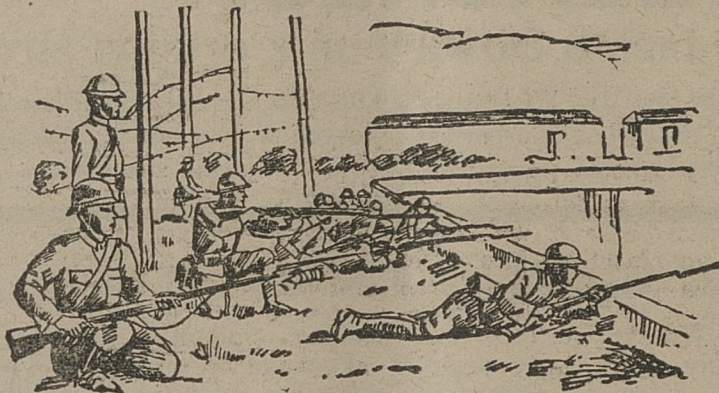
Byłoby może zbyt ryzykowne mó-wić już o sformowanym programie Niemiec zachodnich przeciw Pru-som. Ale tendencja taka „wisi w po-wietrzu“. I to bynajmniej nie od dziś. Czytelnika polskiego zaintere-suje tu może szczegół weale nie dru-gorzędny z przed lat dwunastu. Oto gdy w roku 1919 planowano w szta-bie berlińskim pochód na Poznań ce-llem zbrojnego odebrania go Polsce, — przeciwstawił się temu planowi właśnie gen. Groener. Nie dlatego, aby nie wierzył w możliwość militarnego sukcesu nad słabą jeszcze wów-czas Polską, uwikłaną w trudności wewnętrzne i zewnętrzne. Ale dlatego, że obawiał się, iż ten krok spo-wodować może poważną groźbę dla ziem zachodnich Niemiec...

Można „na upartego“ twierdzić, że obecny rząd niemiecki jest w pewnym stopniu „rządem dyktatury“. Ale jest to dyktatura, skupiona ko-ło prezydenta Hindenburga w celu umożliwienia dojścia do dyktatury elementów chaosu i wrzasku, Hitlera i Hugenburga.

Czy na długo starczy obecnemu rządowi tchu, czy zdoła on wyma-nić wrota się z potrzasku, w jakim mo-że się łatwo znaleźć w parlamencie, gdzie jego ostoją są partje reprezen-tujące mniejszość, a żywiły, stano-wiące języczek u wagi w procesie rozproszkowania, — to jest inna kwestja.

Gdybyśmy mogli od razu odpo-wiedzieć na to pytanie, świadczyłoby to, że lekceważymy sobie całko-wicie siłę grup i kierunków ośrod-kowych, pchających Niemcy w od-mętę wrzenia, że lekceważymy so-bie sytuację ekonomiczną, wyzyski-waną zresztą przez heroldów chaosu, przewrotu i „odwetu“. Siła tego rządu, zmniejszona pod względem zaufania, wzrasta dzięki min. Groe-nerowi w pojęciu fizycznym. Jak długo tej siły starczy, — to w niema-łym stopniu zależy także od ugru-powań stojących na skrajnej prawicy, od ich zamiarów i planów.

BURZA NA WSCHODZIE.

Wojska japońskie zajmują Mandżurję, mimo sprzeciwu ligi narodów. Na rycinie oddziałek japoński ostrzeliwujący wojska chińskie.

Kasy chorych według nowego podziału terytorjalnego.

Według nowego podziału terytorjalnego kas chorych z ogólnej liczby 57 kas na terenie całej Polski największą ilość kas, mianowicie 18, przypada na województwa południowe, 17 kas na województwa centralne, 15 na województwa zachodnie i 7 kas na województwa wschodnie.

Ogólna liczba ubezpieczonych w ka-sach chorych w całym kraju wynosi o-

becnie 2.224.500 osób. Największą liczbę ubezpieczonych posiadają kasy woje-wództw centralnych, mianowicie 979.100 osób, następnie kasy województw za-chodnich — 548.500 ubezpieczonych, da-lej województw południowych — 547.400, wreszcie najmniejszą ilość — tylko 158.500 ubezpieczonych posiada łącznie 7 kas województw wschodnich.

Fundusz drogowy od biletów autobusowych — płatny zgóry.

Ministerjum robót publicznych wy-puszcza z dniem 15 listopada br. bilety autobusowe, które obowiązani będą na-bywać właściciele przedsiębiorstw au-tobusowych, opłacając zgóry podatek na fundusz drogowy, przypadający od tych biletów.

Przedsiębiorcy autobusowi wykupu-jąc bilety, płacić będą za nie jedną trze-

cia właściwej ceny biletu, pobieranej od pasażerów za przejazd.

Przedsiębiorcy autobusowi obowiązani będą wydawać pasażerom tylko bile-ty wypuszczone przez ministerjum ro-bót publicznych. Bilety przedsiębiorcy będą mogli nabywać w urzędach woje-wódzkich i magistratach.

Przedruk wzbroniony.
J. S. FLETCHER.

Człowiek o dwóch nazwiskach

POWIEŚĆ.

Przekład autoryzowany z angielskiego.

42.

— To nadaje sprawie jeszcze bar-dziej zagadkowy charakter — rzekł Maythorne. — Ale możemy być pewni, że się z kimś spotkał kto go poin-formował o pani Elphinstone i pan-nie Merichson — wszak panu o tem mówił?

— Tak — odrzekłem.

— Kto to mógł być? — zapytał. I dlaczego nie daje się poznać? Co panowie o tem sądzą?

Nie odpowiedzieliśmy. Maythor-ne, który siedział po drugiej stronie, odłożył nóż i widelec i przechylił się do nas przez stół.

— Przypuśćmy — rzekł tajemni-czym szeptem — przypuśćmy, że to była jego żona?

— Pani Elphinstone, ściślej mó-wiąc — odpowiedział. — No, więc przypuśćmy, że to była ona?

Crole drgnął i otworzył usta. Lecz nim zdążył coś powiedzieć, przez tłum przepełniał się młody

człowiek i podszedłszy do naszego stolika, podał mu bilet wizytowy i szepnął coś do ucha. Crole spojrzął na bilet i w stronę drzwi.

— Czekaj! W hallu? — rzekł. — Przyprowadź go pan tutaj do mnie.

Młody człowiek, jeden z urzędni-ków Croela, odszedł a adwokat rzucił nam bilet, żebyśmy go przeczyta-li. Był to bardzo wytworny bilet, ta-ki sam wytworny, jak pan Adolf Frobenius z 508 Bond Street, który zjawił się w chwilę później, niby symbol najświetniejszego kupiectwa z West Endu.

— Młody jubiler z Bond Street — informował nas szeptem Crole — mój klient i sąsiad — mieszka rów-nież w Wimwledon — elegancki je-gomość. Jak się pan ma? — powitał głośno przybysza. — Rad jestem, że mnie pan znalazł. Czy już po lunchu?

— W takim razie kawa i cygara — do towarzysztwa. Przedstawię panu moich przyjaciół: pan Maythorne i pan Mervyn Holt. Przypuszczam — dodał z chytrym uśmieszkiem — że pan już zna te nazwiska.

— O panu Maythorne wiem od dawna — odpowiedział z grzeczną uśmieszkiem jubiler. — O panu Holcie dowiedziałem się w związku z zabo-jstwem Mazaroffa. I właśnie dokon-czyk. siadając koło adwokata — przy-chodzę do pana w związku z tą spra-

wą.

— Od razu się tego domyśliłem — odrzekł Crole. — Będziemy panu wdzięczni za wszelkie informacje. Przyjechaliśmy do Londynu dowie-dzieć się tego i owego o Mazaroffie i między nami mówiąc, spędziliśmy dziś godzinę w Hatton Garden — niestety! bezowocnie. Czy pan go znał?

Frobenius, który właśnie za-palił cygaro, wzięte z pudełka Cro-lea, zaciągnął się dymem i po namy-sle odpowiedział:

— Dużo czytałem o tej sprawie w gazetach — londyńskich i prowinejo-nalnych — i zwróciłem uwagę na wszystkie nazwiska. I przyszedłem dlatego, że jestem prawie pewny, iż spotkałem Mazaroffa w bardzo nie-zwykłych okolicznościach — — nie-dawno.

— Dobrze! — wykrzyknął Crole. Dlaczego pan mówi „prawie“? Czy pan spotkał, czy pan nie spotkał?

— Bo mi tego człowieka nie przedstawiono — odparł Frobenius. Poznałem go bezimiennie, lecz pa-miętam. Rysopis Mazaroffa odpowia-da mu do najdrobniejszych szczegó-łów. Ale podam panom fakty. Pan mecenas wie, jaki jest mój zawód i jakie mam stosunki na West Endzie. Otóż od roku mam do czynienia z nie-jakim sir Samuelem i lady Leeka.

Sir Samuel jest, jak się to mó-wi „self - mande man“, innemi słowy, dorobił się szalenie w czasie wojny na dostawach dla wojska. O ile ja się orjentuję, można go liczyć na wie-le milionów. Przed rokiem kupił od lorda Mulworthy rezydencję w Park Lane. Drugą ma w Buckingham shire. Ja dostarczam mu srebr i klejnotów — to jest raczej jej niż jemu. Panowie rozumieją — dodał z uśmiechem — że ci państwo mu-szą się dostroić do rezydencji, któ-rej dawniej nie posiadali. Lady Leeka nabyła ode mnie mnóstwo biżu-terji i mam pochlebne wrażenie, że nabrała uznania dla mojego smaku i doświadczenia.

— Co świadczy dobrze o je gu-scie — wtracił grzecznie Crole.

— Otóż — ciągnął z uśmiechem jubiler — jakieś cztery — pięć ty-godni temu zatelefonował do mnie sir Samuel Leeka, prosząc, żebyśmy przyjechali zaraz na Park Lane i o-bejrzał i ocenił diament, który chciał kupić. Pojechałem dla pośpiechu tak-sówką i zastałem jaśnie państwa w bibliotece w towarzystwie niezna-jomego człowieka, o wyglądzie odpo-wiadającym rysopisowi Mazaroffa.

d. c. n.

Zjazd regionalny przedstawicieli przemysłu i handlu dołączony ze zjazdem młynarzy woj. kieleckiego w Kielcach.

Izba przemysłowo - handlowa w Sosnowcu, chcąc zacieśnić łączność ze sferami gospodarczymi na terenie swego okręgu, urządziła wezwanie w Kielcach zjazd regionalny przedstawicieli przemysłu i handlu, dołączony ze zjazdem młynarzy z tego terenu woj. kieleckiego.

O godz. 10.30 rano, w sali rady miejskiej w magistracie, rozpoczęły się obrady zjazdu regionalnego przedstawicieli przemysłu i handlu.

Zjazd zagał prezes izby przemysłowo - handlowej dyr. Stanisław Gadomski, witając obecnych przedstawicieli władz z wicewojewodą Bratkowskim na czele, delegatów organizacji handlowych i zaproszonych gości. W prezydium zjazdu zasiadli pp.: prezes izby dyr. St. Gadomski (przewodniczący), wiceprezes izby Edmund Gruszczyński, Modest Grzybowski z Kiele, Rubinlicht z Będzina, Herman Lewy z Kiele, Wargen, Hempel z Woli i prezydent m. Kiele mec. Cichowski.

Po ukonstytuowaniu się prezydium, wygłoszone zostały referaty: referent izby mgr. Gadomski mówił o położeniu gospodarczym Polski na tle sytuacji międzynarodowej, delegat stowarzyszenia kupców polskich w Warszawie p. Szezerbiński o sytuacji kupiectwa, radca prawny izby dr. Juliusz Braun o projekcie podziału administracyjnego państwa, w odniesieniu do woj. kieleckiego.

Referent wystąpił przeciwko załączeniu woj. kieleckiego i jego rozdzieleniu do sąsiednich województw.

Z kolei referent izby mgr. Tadeusz Siekański wygłosił referat o reformie systemu podatkowego w Polsce, oświadczając się za zmniejszeniem podatku przemysłowego przez pobieranie podatku obrotowego od producentów, względnie przy płodach rolnych od pierwszego hurtownika, zaś przy imporcie

od pierwszego importera.

Co się tyczy podatku dochodowego, referent wypowiedział się za rozszerzeniem podstaw podatku i rozłożeniem podatku na większą ilość płatników.

Po wygłoszonych referatach wywiązała się ożywiona dyskusja, w której zabierało głos szeregi mówców. Zjazd miał charakter sprawozdawczo - informacyjny. O godz. 3.30 popoł. rozpoczęły się obrady

zjazdu młynarzy, które trwały do wieczora. Po krótkim zagajeniu wygłoszone zostały referaty: radca izby Poseł Franciszek Gruszczyński mówił o położeniu przemysłu młynarskiego w woj. kieleckim, delegat zarządu związku młynarzy polskich w Warszawie przedstawił sytuację młynarstwa w związku z nową ustawą wodną.

Nad wygłoszonymi referatami wywiązała się obszerna dyskusja.

Zamach przemysłowców zagłębiowskich na nędzne zarobki robotnicze.

Wśród przemysłowców górniczych Zagłębia, w ostatnich czasach kielkuje „myśl“ obniżki płac robotniczych. Tendencje te, aczkolwiek nierzadziej niewyraźne, zdążają do obniżki nie tylko płac zasadniczych, ale i stawek pracy w godzinach nadprogramowych, słowem do zmiany całej dotychczasowej umowy zbiorowej, która, jak wiadomo obowiązuje do dnia 31 kwietnia 1932 roku. Przemysłowcy utyskują, że płace robotników są za duże, że wskutek nadmiernych wydatków kopalnie pracują ze stratami i t. p.

Oczywiście są to argumenty, które nie mają żadnego narazie uzasadnienia. Przyczyna obniżkowych tendencji przemysłowców zagłębiowskich ma inne źródło.

Po załamaniu się funta angielskiego, co spowodowało nairoznajitsze komplikacje w różnych dziedzinach życia gospodarczego całej Europy, w Anglii nastąpiła znaczna zmniejszenie cen. Między innymi stanął również węgiel angielski, który obecnie nie ma szans konkurencji z węglem polskim. Przedewszystkiem chodzi tu o rynki skandynawskie, które węgiel nasz opanował niemal zupełnie.

Bezprzecnie, że fakt potania węgla angielskiego, może się odnieść ujemnie na eksport węgla polskiego. Narazie jednak mowa o tem być nie może. Polska bowiem z rynkami

skandynawskimi podpisaną ma konwencję na cały rok. Choćby więc węgiel polski był droższy od angielskiego nie może to obecnie wpłynąć na eksport do Skandynawji. Po drugiej węgiel polski pozatem pomimo potania węgla angielskiego, może śmiało wytrzymać konkurencję. Przemawia za tem stanowisko rządu, który przyrzekł poczynić wszystko, aby węgiel polski mógł konkurować z angielskim.

Jak więc widzimy niema na razie żadnej obawy zmniejszenia eksportu węgla polskiego, co mogłoby się odbić na kieszeniach przemysłowców. Przezorni jednak baroni węgla chcą się na wszelki wypadek zabezpieczyć i dlatego myślą nad obniżką głodowych zarobków robotniczych. Niewątpliwie obniżkowe tendencje przemysłowców zagłębiowskich są wyrazem solidarności z przemysłowcami śląskimi, którzy ostatnio wyraźnie wypowiedzieli się za obniżką płac.

Apetyty obniżkowe pp. przemysłowców spotkają się niewątpliwie ze zdecydowaną odprawą rządu.

Oszczędności rozpocząć się powinny od kosztownej administracji kopalni i zakładów przemysłowych, wielkich pensyj dyrektorów, a nie od głodowych zarobków robotniczych...

Katastrofa lotnicza pod Olkuszem.

LOTNICY OCALELI. — SAMOŁOT SPŁONAŁ.

W sobotę w okolicy wsi Gorenice na wysokości około 1500 mtr. zaczął płonąć samolot. Obserwujący ze zgrozą spostrzegli, że aparat olata coraz większy dym i wkrótce kołos zaczął zniżać się ku ziemi, a z dymu wysunął się jeden człowiek, a potem drugi. Zauważyć było można, że ludzie ci z czeremch walczą, bowiem w powietrzu zrobili kilka koziółków. Wkrótce rozwinęły się nad nimi dwa białe parasole i już wolniej poczęły opadać na ziemię.

Dwaj piloci, którzy w ten sposób ratowali się od śmierci zawiśli ze spadochronami na drzewach lasów gorenickich, skąd już łatwo zeszli na ziemię. Nie ponieśli oni żadnego szwanku, natomiast samolot m. „Potez 25“ zupełnie zwęglony. Karabin maszynowy ocalał.

Na wieść o wypadku, który na szczęście nie skończył się tragicznie, poruszone zostało całe miasto. Ze szpitala olkuskiego niezwłocznie wyjechali samochodem lekarze dr. Łapiński i Gorczyca wraz z obsługą, przywieziono jednak zdrowych i wesółych orłów przestworza, sierżanta Hipolita Kaźmierczaka i plutonowego Michała Skalskiego, którzy o wypadku zawiadomili telefonicznie 2 p. lot. w Krakowie.

Lotnicy ci są z 5 pułku lotniczego z Lidy, przydzieleni na ćwiczenia do Krakowa, skąd codziennie wyjeżdżali na strzelania nad pustynię Błędowską.

Wezoraj właśnie odbywali ostatni lot ćwiczebny i wracali do Krakowa. Uratowały ich spadochrony polskiego wyrobu „Jrwis“. Jaka przyczyna zapalenia się aparatu — trudno dociec.

Wojewódzki zjazd referentów spisowych w Kielcach.

W dniach 15 i 16 odbył się w urzędzie wojewódzkim w Kielcach dwudniowy zjazd referentów spisowych, zarówno powiatowych, jak i miejskich z terenu całego województwa.

Przedmiotem obrad było omówienie akcji przygotowawczej do spisu oraz wszystkich formularzy, które będą użyte w dniu spisu, tj. 9 grudnia br.

Obrady zagał wicewojewoda Bratkowski, z ramienia głównego u

rzędu statystycznego uczestniczył szef sekcji W. Morawski. Przewodnictwo i organizacja zjazdu spoczywała w rękach wojewódzkiego komisarza spisowego dr. Winiarza, naczelnika wydz. administracyjnego.

Ogółem na terenie województwa kieleckiego jest 22 władz spisowych, a to z uwagi nadania ostatnio przez ministra spraw wewnętrznych uprawnień władz spisowych magistratom m. Kiele i Zawiercia.

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU.

„Człowiek z teka“, sztuka w 7 odsłonach, jednego z współczesnych rosyjskich autorów Aleksiego Fajko, wejdzie w najbliższym czasie na repertuar naszego teatru. Sztuka odzwierciedla stosunki w Rosji Sowieckiej i odsłania tajemnicę wewnętrznych tarć, skrytych nie ukrywanych przed zagranicą. Teatr nasz przygotowuje sztukę niezwykle starannie. Weźmie w niej udział cały zespół pod reżyserją R. Tańskiego, który zarazem wykona postać tytułową.

Wtorek, dnia 20 bm. — Zespół jazzowy Karasińskiego i Kataszka. Znakomici kompozytorzy Karasiński i Kataszek, w swym tournée artystycznym, wystąpią gościnnie na scenie teatru miejskiego z koncertem jazzowym, złożonym z 35 instrumentów, przy udziale solistów z teatru „Qui pro quo“. W programie najnowsze przeboje. Ceny miejsc od 1 do 5 zł. Abonament nieważny.

Samborski w Sosnowcu. Wkrótce zjeżdża wraz ze swym zespołem mistrz sceny i ekranu Bogusław Samborski i wystąpi w sztuce Lajosa Larjo pt. „Prawda czy kłamstwo“.

Z Kiele.

Bank udziałowy w Kielcach zawiesił wypłaty.

Ostatnie wydarzenia na terenie Kiele spowodowały brak zaufania klientów do instytucji bankowych i w związku z tem wytworzył się ogólny run na banki.

Wierzyciele za wszelką cenę starają się wycofać swe wkłady oszczędnościowe. Niektóre banki wypłacają po kilkadziesiąt tys. zł. wkładów dziennie, niektóre z powodu braku gotówki odmówiły zupełnie wypłat.

Onegdaj bank udziałowy, Będziński tyńska 4, którego dyrektorem jest Nuchym Paserman, oświadczył wierzyicielom banku, że nie będzie uskuteczniał żadnych wypłat i zamknął podwoje banku. Po tem oświadczeniu wierzyciele udali się ze skargą do policji.

(k) Wojewódzki zjazd starostów. W dniu 16 bm. odbył się w Kielcach zjazd starostów z całego terenu województwa kieleckiego.

Obradom przewodniczył woj. kielecki Jerzy Paciorkowski.

Przedmiotem obrad była sprawa pomocy bezrobotnym.

(k) Na bezrobotnych. Za przykładem elektrowni w Kielcach, której pracownicy dobrowolnie opodatkowali się na rzecz bezrobotnych w stosunku 1 proc. od swych płac, poszły i inne urzędy. W ub. tygodniu opodatkowali się skarbowcy, przeznaczając pół proc. od swych pensyj na rzecz bezrobotnych.

Pracownicy miejscy poczynając od 1 października do 1 kwietnia 1932 opodatkowali się na rzecz bezrobotnych w sposób następujący: niżsi funkcjonariusze jak woźni, stróża itp. pół proc. od swych pensyj, funkcjonariusze do 8-ej grupy uposażeniowej włącznie trzy czwarte proc. i powyżej 8-ej grupy 1 proc.

(k) Pożar przystani. W przystani wioślarskiej nad stawem we wsi Rejów, gm. Suchedniów, pow. kieleckiego, należącej do koła wioślarskiego przy woj. skowej wytwórni amunicji w Skarżysku, wybuchł pożar, który zniszczył doszczętnie budynek wraz z urządzeniem. Straty wynoszą 3274 zł. Przyczyną tego pożaru było prawdopodobnie krótkie spięcie przewodów elektrycznych.

(k) Kradzież. Ks. dr. Łopot Józef, zam. w Kielcach przy ul. Wesołej nr. 54, zameldował w komisariacie p. p., że dnia 16 bm. za pomocą odsunięcia zasuwki od drzwi, nieznany sprawca dostał się do jego mieszkania, skąd skradł 25 zł. gotówki, 2 zegarki, czarne pudełeczko z orzełkiem legionowym, wydawnictwa N. K. N., w którym znajdowały się monety państw obcych, oraz licznik zegarowy do liczenia osób na zebraniach. Ogólna wartość skradzionych rzeczy wynosi 325 zł.

— Fligelmanowi Jeremiaszowi, zam. w Kielcach przy ul. Piotrowskiej nr. 41, z niezamkniętego mieszkania skradziono palto zimowe i futro, łącznej wartości 500 zł. W czasie prowadzenia dochodzenia, palto odnaleziono u Rapoporty Ieka, zam. w Kielcach przy ul. Piotrowskiej nr. 41.

Z Zagłębia.

Związek właścicieli domów i placów w Będzinie na ostatnim posiedzeniu postanowił sprawę wyboru 3 delegatów i 2 zastępców do rady towarzystwa kredytowego w Piotrkowie odroczyć do dnia 18 bm. Następnie obecni na zebraniu przegrali do wiadomości rozporządzenie ministerjum przemysłu i handlu dotyczące wycieru kominów. Rozporządzenie opiewa, że kominy kuchenne mają być wycierane co sześć tygodni, zaś pokojowe cztery razy w okresie zimy.

KRONIKA.

KALENDARZYK.

Dziś: Piotra z Alkantary W.
Jutro: Jana Kantego
Wschód słońca: 6.06
Zachód słońca: 4.37

RADJO

W A R S Z A W A.

Poniedziałek, 19 października.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T.
11.58. Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr.
hejnał krak. 12.05. Program na dz. bież.
12.10. Urzęd. kom. Państw. Inst. Met.
12.15. Muzyka z płyt gramof. 14.45. Muzyka z płyt gramof. 15.05. Kom. gospodarczy. 15.15. Przegląd komun. 15.25. Odczyt z cyklu dla nauczycieli „Zagadnienie granic i ich znaczenie dla narodu i państwa“. 15.45. Kom. Centr. Biura Hydrogr. dla żeglugi i rybaków. 15.50. Muzyka z płyt gramof. 16.20. Lekeja franc. (kurs element.). 16.40. Muzyka z płyt gramof. 17.10. „Renesans Narcezy Zmichowskiej“. 17.35. Muzyka lekka. 18.50. Rozmaitości. 19.15. „Skrzynka pocztowa rolnicza“. 19.25. Program na dz. nast. 19.30. Muzyka z płyt gramof. 19.45. Pras. Dziennik Radiowy. 20.00. Pogadanka muzyczna. 20.15. Operetka „Loteria“ St. Moniuszki. 21.45. Feljeto p. t. „Montparnasse kabotynów“. 22.00. Tr. z „Morskiego Oka“ rewji p. t. „Halo Ameryka“. W przerwie: Dodatek do Pras. Dz. Radj., urzęd. kom. Państw. Inst. Meteor., kom. polic. oraz wiadomości sportowe.

KATOWICE.

Poniedziałek, 19 października.

11.40. Przegląd prasy kraj. P. A. T.
11.58. Sygnał czasu z Warsz., hejnał z wieży marjańskiej w Krakowie. 12.10. Kom. meteor. z Warszawy. 12.15. Koncert z płyt gramof. 14.45. Kom. pol. zw. zresz. 15.05. Intermezzo muzyczne. 15.05. Transmisja z Warsz. 15.45. Koncert z płyt gramofonowych. 16.20. Transmisja z Warszawy. 18.50. Rozmaitości. 19.05. Odcinek powieściowy. 19.20. „Tatry w poezji Adama Asnyka“. 19.45. Transmisja z Warszawy.

Szajka trucieli dusz

prowadziła w stolicy swoją brudną robotę.

Do dłuższego już czasu zaobserwował warszawski urząd śledczy *wzmocniony handel* pocztówkami o treści pornograficznej.

Równocześnie zdarzyło się kilkakrotnie, że

małe dzieci, wychodzące ze szkoły, były zaczepiane przez eleganckich panów, którzy proponowali im

cukierki i lalocie, byle tylko zechciały ich odwiedzić w mieszkaniu — gdzie będą *fotografowane*.

Wszystko to wskazywało na jakąś nową,

brudną robotę międzynarodowych kanali, które wi docznie za teren działalności obrali sobie tym razem naszą stolicę.

Wszystko energiczne dochodzenia i po dłuższej drobiazgowej obserwacji, wykryto

szajkę trucieli dusz, którzy zdążyli się już zainstalować tak wygodnie, że nie licząc konta P. K. O. pod numerem 15678, posiadali skrytki pocztowe we

wszystkich prawie większych

miastach Polski.

Na czele bandy

stał triumwirat złożony z Gazdy Franciszka, mieszkającego stale w Wiedniu, Gazdy Józefa z Jasła i Średnickiego Alberta z Warszawy.

Specjalistami zaś od ohydnych zdjęć, które później powielano

w liczne tysiące, był Matuszewski Tadeusz (Śliska 50) wraz z pomocnikiem Kazimierzem Łabędziem (Piwna nr. 13).

W mieszkaniu tego ostatniego urządzono

atelier,

Dodatknie wyniki prób zwiększenia stanu zatrudnienia. W wyniku akcji inspektorów pracy, zmierzającej do zwiększenia stanu zatrudnienia, w okresie od 9 do 15 bm. zatrudniono w okręgu kieleckim 264 bezrobotnych, w okręgu lubelskim 290, w okręgu białostockim 185 i w okręgu toruńskim 1025 bezrobotnych. Ogółem w wymienionym okresie zatrudniono dodatkowo w różnych zakładach pracy około 2.000 bezrobotnych.

Pan Dawid Zacharjusz z Sosnowca stanął przed sądem za swe sprawy. Onegdaj policja w Król. Hucie zaarrestowała niejakiego Dawida Zacharjusza z Sosnowca pod zarzutem złożenia w sę regu procesach w czterech wypadkach fałszywej przysięgi.

Ponadto Zacharjusz dopuścił się nadużyć w stosunku do jednego z kupców niejakiego Schuberta, na sumę blisko 30 tysięcy złotych.

Pomysłowy kupiec sosnowiecki, Zacharjusz, za swe wszystkie sprawy stanął przed sądem.

Koncert tow. „Muza”. Dnia 24 bm., w sali kina „Nowości” w Będzinie, stanem żydowskiego towarzystwa dramatycznego „Muza” odbędzie się koncert z udziałem pp.: Rapporta, wirtuoza — wiolonczelisty, S. Golda — skrzypce, Bojarskiego — śpiew i Baranbłat — fortepian.

Dochód z koncertu przeznaczono na rzecz chóru ludowego przy tow. „Muza” w Będzinie.

Występ teatru sosnowieckiego w Olkuszu. Dnia w poniedziałek, dnia 19 bm. o godz. 8-ej wiecz. odegrają artyści teatru sosnowieckiego w sali kina „Orzeł” rekordową komedję w 3 aktach „Rezy”. Będzie to zarazem pierwszy w bieżącym sezonie występ mile zapisanego w pamięci olkuszian sosnowieckiego teatru.

OFIARY.

Do kasy sekcji pomocy głodnym przy chrześcijańskim tow. dobroczynności w Sosnowcu, wpłacili: pracown. pow. kasy chorych zł. 502 gr. 66; pracownicy izby przemysłowo — handl. zł. 67 gr. 35; f-ma „Standard” — Nobel w Polsee zł. 23; pracow. telef. sosnowieckich zł. 8; p. Baum Edward zł. 2; p. Wojkowski Wojciech gr. 50.

OFIARA ZŁOŻONA W ADMINISTRACJI.

Związek strzelecki z Klimontowa złożył dla komitetu powiatowego zł. 20.-

do którego lotrzykowie sprowadzali nie tylko dorosłe „rubetki”, jak Próchniewicz Ireneę, Grzegorzczuk Marję, ale także małe, nieczego nieświadome dzieci.

Centrala handlu zdjęciami mieściła się w mieszkaniu Średnickiego Altera przy ul. Solec 71, pod firmą „Fotoend”, gdzie delegaci urzędu śledczego znaleźli

kilka tysięcy gotowych do wysyłki zdjęć pornograficznych.

Stąd rozchodziła się trucizna na całą Polskę.

„Towar” został skonfiskowany, odpowiednie czynniki zajęły się likwidacją całego przedsiębiorstwa, a członkowie szajki zostali

osadzeni w areszcie.

Niebezpieczni ambasadorowie „Wyspy marzeń”

KUCHARZ WAGONU RESTAURACYJNEGO. — PASAŻERKI Z GRUBEMI NOŻKAMI

W ciągu ostatnich dni w dwu różnych miejscach świata wykryto poważne szajki

handlarzy narkotykami, należące do międzynarodowej organizacji.

Jedną z owych szajek przywoziła narkotyki z francuskich portów południowych do Włoch.

W Medjolanie aresztowano znanego lekarza i adwokata, którzy maczali palce w tej aferze.

Głównym agentem, przewożącym narkotyki, był

kucharz wagonu restauracyjnego ekspresu paryskiego.

Korzystał on z tego, że wagon restauracyjny nie podlega rewizji i przewoził kokainę, opium, heroinę oraz morfinę do Włoch.

W Medjolanie była centrala. Był tam klub, mający piękną nazwę

„Wyspy Marzeń”

Tam znajdował się skład narko-

tyków, dostarczonych przez kucharza.

Kucharza aresztowano.

Niemal jednocześnie z temi faktami, policja portowa w Aleksandrii zwróciła uwagę na dwie młode Egipcjanki, które wysiadały z okrętu.

Były one śmukłe,

a miały wyjątkowo tegie tyłki.

Poproszono je do rewizji i okazało się, że pończoszki miały wypchane paczkami heroiny.

Zaczęto szukać dalej: w karozerji samochodu uroczych egipcjanek było cztery kilo narkotyków.

W ten sposób natrafiono na *rozgałęzioną organizację, działającą na terenie Egiptu*.

Aresztowano 36 osób, na których czele stali: znany w Kairze finansista, oficer marynarki handlowej oraz bankier.

Nr. E. 2003/31.

OGŁOSZENIE.

Komornik przy Sądzie Grodzkim w Kielcach rewiru III-go Stanisław Janczur, zamieszkały w Kielcach przy ul. Śniadeckich 33, ogłasza, że w dniu 23 października 1931 r. o godz. 10 rano w Kielcach na miejscu zajęcia przy ul. Sienkiewicza 45 odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomości, należących do Nuchyma Pasermana, składających się: z szafy debowej, bielizniarki z lustrem, szafki biblioteczki, 3-ch lichtarzy srebrnych, futra, fort-pjanu, kredensu debowego, 2-ch kap pluszowych, obrusu pluszowego, 5 par firanek, szafki nocej, umywalni, stolika sosnowego, 3 krzeseł sosnowych, stolika bambusowego, patefonu, stołu debowego, 6 krzeseł debowych, maszyny do szycia, kozetki, 2 żyrandoli, 4-ch lanszafów, 6 serwetek, linoleum, tacy porcel. i inn., ocenionych na 1522 zł.

Spis i szacunek zajętych rzeczy można oglądać w dzień licytacji dnia 23 października 1931 r.

Komornik: STANISŁAW JANCZUR.

Zakład Rzeźbiarsko - Kamieniarski i Betonowy

Fr. FOCHTMANA

w Dąbrowie Gór. na Redenie, dom własny, tel. 1-89.

Wykonują: Pomniki, figury, grobowce, toczaki do ostrzenia narzędzi, tablice marmurowe, blaty umywalniowe i kontuarowe. Dział betonowy: Rury kanalizacyjne, kregi studienne, stopnie mozaikowe, płyty studienne, płyty trotuarowe, posadzki i słupy ogrodzeniowe i wszelkie roboty budowlane wchodzące w zakres powyższy. Wykonanie solidne, ceny przystępne, za gotówkę i na raty.

KINO

ZAGŁĘBIE

dawniej
Kino-Teatr „Udziałowy”

Dziś

„Przygody Toma Sawyera”

W roli tytułowej JACK COOGAN.

Nadprogram: Wesola komedia rysunkowa.

Dla młodzieży dozwolony

Następny program:
Polski film „BURZA NAD ZAKOPANEM”

DROBNE OGŁOSZENIA.

Kupno i sprzedaż

SPRZEDAM otomane, kozetki po 33 zł. Sosnowiec, Kollataja 16 ofleyna II piętro.

Zgubione dokumenty.

BULSKI Jan zgubił książeczkę wojskową, wydaną przez P. K. U. Będzin.

JESIEN MARJA zgubiła dowód osobisty kolejowy, wydany przez Dyrekcję Warszawską.

OLEJNICZAK Marcin unieważnia zgubione świadectwo — czeladnika malarzkiego, wydane w Poznaniu.

STANISŁAW Jakubowski zgubił kartę mobilizacyjną, wyd. przez I pułk piechoty w Jablonnej.

DAWID Rafałowicz zgubił dowód osobisty, wydany przez Magistrat m. Sosnowca, metrykę i zaświadczenie wojskowe wydane przez wydział policyjny.

RÓŻNE

SZATKOWNICA do wynajęcia (nie 500 klg. na godzinę) Zawiercie, Woźniak Władysław, Sienkiewicza 19.

DOM WYBUDOWANY W CIĄGU 11-TU GODZIN.

W East St. Louis architekt W. C. Carl wybudował dom w ciągu 11-tu godzin i wygrał zakład o sporą sumę 10.000 dolarów. O 7-ej rano teren budowy był jeszcze zarosnięty trawą; o godz. 9-ej założono już fundamenty, o godz. 12-ej p. p. mury wyciągnięto pod dach i blacharze przystąpili już do pokrywania dachu, a jednocześnie zakładano w domu instalacje, podłogi, okna etc. Wreszcie przystąpili do pracy malarze i punktualnie o godz. 6 po poł. mała willa była już wykończona, a o 7-ej wiecz. zaproszeni goście i świadkowie zakładu zasiedli do stołu zastawionego obficie jadłem i napojami. To się nazywa rekord szybkości!

WODA W KRYSTALACH.

Woda w kryształach i drogich kamieniach znajduje się, jak stwierdzili mineralogowie, w pewnych minimalnych ilościach. W o palu np. dość często stwierdzano obecność małych kropelek wody. Ostatnio jednak w kopalniach ołowiu w Rosie znaleziono duży kryształ kwarcu, w wewnętrznym wyłobieniu którego znajdowało się około 5 gramów płynu przezroczystego, składającego się z wody i rozpuszczonych soli mineralnych. Akademia Nauk Przyrodniczych w Filadelfji, której przekazano ten rzadki okaz, zaopiniowała po zbadaniu dokładnym kryształ, iż liczy on prawdopodobnie około 1 miliona lat. Tyleż więc lat liczy sobie i woda, która przechowuje się w jego wnętrzu.

CZY WIECIE, ŻE...

Hotele, znajdujące się na terytorjum Stanów Zjednoczonych, mogłyby pomieścić jednorazowo całą ludność Chicago, t. j. 2.700 tysięcy ludzi.

Kupony dywidendowe akcji American Telephon and Telegraph Cy przedstawione w r. 1930 do wypłaty przez 600.000 akcjonariuszy tego koncernu ważyły zgórą 5 tonn.

Ocean spokojny otrzymał swoją nazwę od podróżnika portugalskiego Magellana, który opłynął Amerykę Południową w kruchym stateczku, nie spotkawszy się z burzą w ciągu kilku tygodni nawigacji.

Największą kolekcję strzyków katowskich i odebranych samobójcom posiada król angielski w pałacu St. James, dokąd z urzędu dostarczał kat po każdej egzekucji użyty strzynek. Zwyczaj ten datuje się od dwustu zgórą lat.

Swędenie ciała oraz wszelkiego rodzaju wyrzuty skórno usuwa

KREM LAIN-AGE

z kognitkiem

jest to idealny nieszkodliwy kosmetyk, usuwający wady naskórka tak u dorosłych, jak i u dzieci

R. M. Spr. Wewn. Nr. 3534

DBAJCIE O SVOJE ZDROWIE!

„Szwajcarskie Gozkie Ziolo” (z marką Kogut) są stosowane przy chorobach żołądka, kiszki, obstrukcji i kamieni żółciowych.

„Szwajcarskie Gozkie Ziolo” są naturalnym łagodnym środkiem przeczyszczającym, ułatwiającym funkcje organów trawienia i działającym przeciwko otyłości.